

Психологічна служба

Протягом навчального року психологічна служба школи працювала над таким проблемним питанням: «Створення простору для розвитку психосоціальних компетентностей учасників освітнього процесу як основи самореалізації та успішної соціалізації».

Робота здійснювалася відповідно до плану, який передбачав такі напрямки, як діагностична робота, розвивально-корекційна, просвітницька, консультаційна, профілактична та організаційно-методична.

Перед психологічною службою у 2025 – 2026 н.р. стояли такі завдання:

- збереження та зміцнення психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу;
- розвиток психологічної стійкості та емоційної грамотності в умовах війни та тривалого стресу;
- психосоціальна підтримка дітей, які пережили втрату, евакуацію, переміщення або набули іншої форми травматичного досвіду;
- підтримка педагогів у збереженні власного ресурсу, подоланні професійного вигорання, формуванні здорових комунікацій у колективі;
- проведення психологічної просвітницької діяльності, інформування учасників освітнього процесу з питань збереження їхнього соціального благополуччя та психічного здоров'я;
- профілактика підвищеної тривожності та підвищення психологічної стійкості учасників освітнього процесу;
- інформування учасників освітнього процесу з питань збереження соціального благополуччя і психічного здоров'я;
- формування психологічної культури учнів, педагогів, батьків або осіб, які їх замінюють, консультування з питань психології, її практичного використання в організації навчально-виховного процесу;
- ознайомлення педагогів та батьків здобувачів освіти з основними закономірностями та умовами сприятливого розвитку дитини;
- формування національних та європейських цінностей, моральної поведінки, активної життєвої позиції, готовності брати активну участь у житті своєї держави;
- забезпечення захисту прав і свобод дітей;
- впровадження комплексних стратегій психолого-педагогічної роботи, які сприяли б формуванню психосоціальних компетентностей здобувачів освіти;
- проведення роботи із сім'ями, у яких вже повернулися або незабаром повернуться захисники і захисниці додому;
- участь в реалізації Концепції Нової української школи, здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку здобувачів освіти;
- проведення просвітницько-профілактичних заходів щодо підвищення рівня знань учасників освітнього процесу з питань статевого виховання, ВІЛ/СНІДУ;
- здійснення психологічного забезпечення та супроводу інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами, консультативної та просвітни-

цької роботи з батьками;

- підбір діагностичного інструментарію, придатного для роботи з різними категоріями дітей відповідно до наявних труднощів розвитку;
- проведення психолого-педагогічної діагностики та сприяння адаптації здобувачів освіти до умов навчально-виховного процесу;
- виявлення та обстеження учнів, які потребують соціально-психологічної допомоги;
- сприяння вибору учнями професій з урахуванням їх цінностей, можливостей та здібностей;
- надання психолого-педагогічної допомоги всім учасникам навчально-виховного процесу;
- надання консультативної допомоги педагогічному колективу щодо впровадження та адаптації методик навчання та виховання з урахуванням особливостей вікового та психофізичного розвитку учнів;
- надання фахової допомоги педагогам у оволодінні практичними навичками щодо надання здобувачам освіти допомоги в умовах війни, відновлення емоційної стабільності в стресовій ситуації, розвитку психологічної стійкості учасників освітнього процесу, надолуження освітніх втрат;
- проведення роботи з ознайомлення педагогів з технологіями надання першої психологічної допомоги учасникам освітнього процесу;
- проведення психолого-педагогічної роботи щодо девіантної поведінки здобувачів освіти, подолання правопорушень, злочинності, ігromанії, а також інших проявів асоціальних форм поведінки, запобігання суїцидальним проявам і нахилам серед учасників освітнього процесу тощо;
- сприяння соціальній адаптації здобувачів освіти та профілактика відхилень в інтелектуальному і особистісному розвитку учнів;
- посилення профілактичних заходів щодо неприпустимості вживання алкоголю та психоактивних, наркотичних речовин підлітками;
- інформування здобувачів освіти про вплив та наслідки вживання наркотичних психоактивних речовин, алкоголю та тютюнопаління; про загрози, які може нести інтернет (шахрайство, спам, кібербулінг тощо);

посилення профілактичної роботи з побудови безпечного, мирного освітнього середовища, впровадження технології вирішення конфліктів шляхом співробітництва, популяризація ненасильницької моделі поведінки серед здобувачів освіти.

Психологічний супровід освітнього процесу здійснювався у співпраці з усіма учасниками освітнього процесу з використанням очних та дистанційних форм роботи.

Протягом 2025 – 2026 року школа та Кушнір Світлана Петрівна як практичний психолог продовжила участь у загальноміському проєкті «Ментальна вартість», що проходить за підтримки Департаменту освіти міста Києва.

Протягом року було організовано психологічний супровід адаптації до навчання в школі учнів 1, 5 та 10 класів, який включав як діагностичну, так і

розвивально-просвітницьку роботу, а також було проведено психологічну діагностику серед здобувачів освіти інших класів відповідно до плану роботи.

На етапі адаптації здобувачів освіти 1-х класів визначався емоційний стан та рівень адаптації до навчання у школі з використанням методів експертного опитування та спостереження, методики визначення емоційного стану та ставлення до навчання в школі, також були опитані батьки для визначення основних сфер, у яких діти мають труднощі з адаптацією. Дітям, які мали значні ознаки дезадаптації було організовано індивідуальний психологічний супровід, в рамках якого здійснювалося консультування батьків та індивідуальні заняття з дітьми.

Протягом 2025-2026 навчального року практичним психологом Кушнір Світланою було проведено роботу з учнями 5-х класів, спрямовану на їх адаптацію до навчання в середній ланці, запобігання правопорушенням, булінгу, насиллю, ігromанії, а також на розвиток особистісних якостей, мислення та творчості.

В рамках здійснення психологічного супроводу адаптації здобувачів освіти 5-х класів до нових умов навчання було проведено діагностичне дослідження з використанням таких методик, як ДВОР З.С.Карпенко, діагностика рівня адаптації учнів 5-го класу до навчальної діяльності, соціометричне дослідження учнівських колективів (протягом вересня – грудня). Крім того, було здійснено опитування батьків п'ятикласників для визначення їхнього бачення процесу адаптації до навчання в середній ланці школи.

Впродовж квітня та травня проведено повторну діагностичну роботу з метою визначення рівня адаптації учнів 5-х класів до навчання в середній ланці школи (III етап). Проведено діагностичну роботу з метою визначення рівня тривожності та агресії учнів 5-х класів.

Протягом року здійснювалася співпраця з учнями 5-х класів, з класними керівниками та вчителями-предметниками, що викладають в 5-х класах. В жовтні – квітні проводилися профілактичні та розвивальні заходи щодо запобігання насилля, заняття метою запобігання правопорушенням та булінгу, заняття з розвитку комунікативних навичок, творчого мислення та навичок самовираження.

У жовтні-листопаді реалізовано I етап діагностики адаптації учнів 10-А та 10-Б класів до умов навчання в старшій школі. У межах адаптаційного блоку також проведено соціометричне дослідження в обох класах (жовтень), що дало змогу оцінити соціально-психологічний клімат та міжособистісні взаємини в колективах. У листопаді проведено діагностику моральної зрілості, результати якої дозволили визначити рівень сформованості моральних орієнтацій та уявлень учнів про соціально прийнятні норми поведінки.

Упродовж листопада-грудня здійснено діагностику рівня тривожності учнів 10-х класів, що допомогло виявити емоційні ризики та потреби в індивідуальній або груповій психологічній підтримці. Також було проведено опитування батьків учнів. Співпраця родини та школи важлива для успішної адаптації учнів в будь-якому кризовому періоді, в тому числі і під час переходу до 10 класу. Тому дослідження думки батьків та їхнього бачення процесу

входження в навчання в старшій школі є важливою складовою цілісного супроводу адаптації учнів цієї вікової групи. Анкетування батьків проводилося онлайн, і участь у ньому взяли 48 представників батьківської громади.

Протягом року серед учнів 9-х класів було проведено профорієнтаційне анкетування. Крім того, визначалися інші особливості особистості учнів 9 – 11 класів, важливі при виборі професійного шляху, в тому числі в форматі індивідуального консультування. Проводилися опитування з метою виявлення подальших намірів здобувачів освіти 9 та 11 класів.

В I семестрі було здійснено визначення рівня екзаменаційної тривожності серед учнів 11 класів для більш спрямованого планування роботи з психоемоційної підготовки здобувачів освіти до складання національного мультипредметного тесту.

Протягом квітня – травня було організовано діагностичний супровід переходу до середньої ланки школи учнів 4 класів. Зокрема, було визначено загальний емоційний фон класів, сформованість шкільної мотивації та ставлення до різних аспектів шкільного життя, емоційний стан учнів та рівень фізіологічної адаптації до навантаження, а також проведено соціометричне дослідження.

Проведено анкетування серед учнів 5 – 11 класів з метою виявлення педагогічної майстерності педагогів, які атестуються.

Також на запит класних керівників (7 – 8 класи) проводилася діагностична робота з виявлення ризиків булінгу в учнівському колективі.

Соціальним педагогом здійснювалося виявлення дітей «групи ризику» серед учнів 6 класів (жовтень-листопад). Діти групи ризику виявлялися також шляхом діагностичної роботи з учителями та класними керівниками, спрямованої на виявлення стану дітей у родині та в школі. З метою профілактики насилля протягом року проводилися бесіди з батьками учнів, спрямовані на сприяння створенню доброзичливого та толерантного середовища у родині.

На початку навчального року було укладено соціальні паспорти класів та загальний соціальний паспорт школи, виявлено категорії дітей, які потребують уваги з боку психологічної служби. На початку II семестру соціальні паспорти було уточнено, доповнено та відкориговано. До соціального паспорта ліцею внесено, зокрема, дітей таких категорій: багатодітні – 35, діти з інвалідністю – 15, діти, що постраждали від техногенних катастроф – 11, напівсироти – 34, діти внутрішньо переміщених осіб – 40, діти батьків – учасників АТО – 35, діти з неповних сімей – 71, діти осіб, які брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України – 79, діти киян, постраждалих під час Революції Гідності – 1, діти, позбавлені батьківського піклування – 1, діти загиблих (померлих) ветеранів війни – 10.

В рамках профілактичної роботи з підтримки психологічного благополуччя учасників освітнього процесу було проведено Тиждень ментального здоров'я, Міжнародну акцію «16 днів проти насилля», а також Тиждень психології та соціальної підтримки (листопад - грудень).

Протягом Тижня ментального здоров'я було, зокрема, проведено акції зі створення банки гарного настрою, уроки з ментального здоров'я для учнів 1 – 11 класів, проведено презентації Абетки психологічної самопомоги для учнів 7 класів, а також заходи для підтримання позитивного психоемоційного стану педагогів.

Протягом Тижня психології та соціальної підтримки, який проводився в рамках акції «16 днів проти насильства» з 25.11.2025 до 29.11.2025, було проведено заходи, спрямовані на психологічну просвіту, розвиток пізнавальних здібностей та підтримання емоційного стану учасників освітнього процесу. У початковій школі проводилися арт-терапевтичні вправи та заняття в «Лабораторії думок». Учні мали нагоду розвинути своє мислення, увагу, пам'ять у цікавий ігровий спосіб. Такі ігрові заняття викликали захват усіх, хто долучився до них. З учнями середньої ланки проводилися заняття з

використанням ігрових технологій (профілактика ризикованої поведінки, насилля та булінгу) «Створимо коло безпеки разом» (5 класи) Учні 5 – 11 класів долучилися до творчого проекту «Простір для релаксу», створили та презентували свої проєкти кімнати для відпочинку та зняття емоційної напруги.

Протягом року здійснювалася різнобічна просвітницька та розвивальна робота з учнями школи. Проводилися індивідуальні та групові заняття з учнями 1-11 класів, спрямовані на розвиток соціальної компетентності, емоційної саморегуляції та комунікативних навичок. За запитом батьків здійснювалася індивідуальна корекційно-розвивальна робота з учнями 1 – 9 класів.

Проведено профілактичну роботу на тему «Інтернет-простір – спілкуємося безпечно» (5 класи), «Моє здорове майбутнє» (6, 9 класи), «Стрес як ресурс» (11 класи), заняття з розвитку емоційної саморегуляції (5, 11 класи), заняття з розвитку комунікативних навичок та профілактики булінгу (7, 8 класи).

Приділялася увага також підтримці педагогів, підвищенню стресостійкості, розвитку комунікативних навичок і відпрацювання ефективного спілкування з учнями, батьками та колегами. Також за запитом здійснювалося індивідуальне консультування з актуальних для педагогів питань.

У рамках тижня гурткової роботи психологічна служба долучилася до проведення акції зі створення пам'ятного символу завершення навчального року.

Протягом року здійснювалися профілактичні та консультативні бесіди зі здобувачами освіти та їх батьками, а також педагогами. Здійснювалася робота за такими напрямками, як профілактика дезадаптивної поведінки учнів, виявлення та подальший супровід учнів «групи ризику», дітей з числа СЖО, дітей, позбавлених батьківського піклування та інших вразливих категорій,

забезпечення дотримання усіх прав неповнолітніх, розвиток соціальної компетентності учнів.

Батьки, зокрема, зверталися до служби щодо консультацій з питань готовності до навчання та труднощів у навчанні, вікових та індивідуальних особливостей розвитку, проблем самооцінки дитини, проблем налагодження стосунків з однолітками та педагогами, особливостей емоційної саморегуляції, агресивних проявів, імпульсивності та неналежного ставлення до навчання тощо.

З боку педагогів переважно надходили запити стосовно налагодження співпраці з батьками, здобувачами освіти, труднощів у навчанні деяких учнів, вікових та індивідуальних особливостей розвитку, професійного самовизначення учнів, психологічного клімату в учнівському колективі, а також щодо способів подолання проявів стресу та емоційного виснаження.

Здобувачі освіти, зазвичай, зверталися за допомогою з визначенням особливостей характеру для вибору відповідної професії, самовдосконалення та розвитку власних здібностей, подолання проявів тривожності та зниженого настрою, розвитку самоконтролю у складних ситуаціях, покращення відносин у родині або класному колективі.

Протягом року постійно проводився контроль за відвідуванням учнями школи для запобігання пропусків уроків без поважних причин. Діти з інвалідністю, діти киян – учасників бойових дій, внутрішньо переміщені особи, діти киян, постраждалих під час Революції Гідності, діти загиблих(померлих) ветеранів війни забезпечувалися пільговим харчуванням.

Психологічна служба школи брала участь у педагогічних радах, нарадах педагогічного колективу, готувала виступи на методичних об'єднаннях класних керівників та консиліумах, зокрема присвячених особливостям адаптації учнів 1, 5 та 10 класів до навчання у школі, особливостям профілактики булінгу в учнівському середовищі та роботи з проявами агресивності, а також соціально-педагогічному супроводу здобувачів освіти.

На наступний навчальний рік психологічна служба має намір надалі поглибити роботу з дітьми, які потребують підвищеної уваги, продовжити моніторинг психоемоційного стану учасників освітнього процесу, пропагування здорового способу життя та впровадження інноваційних методів роботи, зокрема з комплексного розвитку компетентностей, що сприяють успішній соціалізації та саморозвитку, формуванню м'яких навичок, емоційного інтелекту; здійснювати індивідуальний психологічний супровід учасників освітнього процесу, у тому числі з особливими освітніми потребами.

Зокрема заплановано такі заходи:

- Комплексний психологічний супровід адаптації учнів 1, 5 та 10 класів до навчання в школі;
- Заходи з підтримки обдарованих дітей під час освітнього процесу;
- Цикл занять з профілактики булінгу та конструктивного вирішення конфліктів в учнівському середовищі.

Самоосвіта: (участь в навчально-методичних семінарах, тренінгах, майстер класах з сертифікацією):

Кушнір Світлана Петрівна

1. Курс «Порушення розвитку у дітей: базовий курс для освітян та психологів закладів освіти» (Університет Грінченка, ПЗППО, Юнеско) – 15 год

2. Курс «Небайдужі: базові емоційні потреби та соціальна взаємодія» (ГО «Прометеус») – 15 год

3. Тренінг «Практики арттерапії: освіта, інклюзія та ментальне здоров'я » (ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти») – 15 год

4.

